

Expedice Medúza 2010, Černá hora - planina Dalovica, 20. - 29.8.2010

Na tradiční expedici, pořádanou ZO 6-25 Pustý žleb a osmou do této oblasti, se letos vypravilo 14 moravských speleologů z několika základních organizací ČSS:

ZO 6-01 Býčí skála: Štěpán Mátl, Barbora Appelová

ZO 6-07 Tišnovský kras: Ludvík Bednář

ZO 6-13 Jihomoravský kras: Vojtěch Pazderka, Zdeněk Večeřa

ZO 6-17 Topas: Tomáš Svoboda, Jindřich Dvořáček

ZO 6-22 Devon: Petr Barák, Mojmír Petrásek, Pavel Rozehnal

ZO 6-25 Pustý žleb: Jan Sirotek, Tomáš Mokrý, Vít Kaman, Jan Gajdošík

Hlavním cílem bylo pokračovat ve výzkumech za sifonem 3:0 proplavaným na loňské expedici v jeskyni Dalovica pecina v koridoru Srksuv pomorski put.

20.8.2010

Na expedici vyrážíme v sedmi lidech ve dvou autech (Tomáš Svoboda - Škoda Octavia combi 1.9, Diesel a Jindřich Dvořáček Škoda Octavia combi 2.0, benzín, 4 x 4). Borci vyrážejí od Blanska, nabírají prostějováka Mojmíra, definitivní nalodění probíhá v Brně. Odjezd cca v 18:00.

21.8.2010

Do Bijelo polje dorážíme v 11:00, sraz je u místního "bosse" p. Vujčiče v jeho fabrice Eco-Medúza, kde se setkáváme se zbylými členy expedice. Tiskovou konferenci jsme prošvihli. Po malém občerstvení, místní těžko specifikovatelnou "specialitou", probíhá nalodění našeho materiálu do růžového transportéru s červenými záclonkami (kdoví k čemu dříve sloužil), který odlehčuje našim vozům a vyváží expediční materiál na planinu. Tábor je rozbit na tradičním místě u našeho známého Mita Daloviče.

22.8.2010

Hned druhý den vyrážíme do Srksova pomorskeho putu k sifonu 3:0. Cesta je poměrně náročná přes spoustu jezer, které je třeba brodit, několik vzdušných traverzů, výstupů po laně a slanění, žádný chodák. Dopředu vyráží vystrojovací družstvo Pazderka - Gajdošík - Bednář, následuje družstvo transportérů Kaman - Barák - Dvořáček - Rozehnal - Petrásek - Mátl - Appelová - Večeřa, které transportuje téměř veškerou potápěčskou výbavu z planiny až k sifonu. Z celkové výbavy lze poskládat dva komplety - dvojče 2 x 7l 200 bar a 2 x 7l 300 bar. V sifonu 3:0 je v plánu potápět se s jednou lahví vzhledem k jeho nenáročnosti. Za sifon má dnes jít tedy trojice potápěčů Sirotek - Mokrý - Svoboda. Po kompletním nastrojení zjišťují, že se strojili úplně zbytečně, sifon klesl a dá se proplavat. Za sifonem pokračuje rozlehlý koridor s dalšími třemi jezery, které je třeba přeplovat. Ukončen je dalším sifonem. Zklamáním je srbská vodící šňůra v něm vyvázaná. Objevy tedy nejsou naše. Bohužel Srbové po sobě nezanechali žádné dokumenty, mapa těchto nových částí neexistuje, komunikace s nimi je komplikovaná, takže těžko odhadovat kde kdo byl. Koncový sifon je však evidentně pokleslý, srbská šňůra je vyvázána hodně vysoko. T. Svoboda objevuje boční chodbu menších rozměrů, její průstup je však komplikován zanořením do několika polosifonů, které v době výzkumu Srbů musely být sifony, což potvrzuje komunikace jednoho z nich s hladinou hlavního sifonu. Mohlo by se jednat o by-pass koncového sifonu. T. Svobodu zastavují až kolmé stupně, které je třeba vystrojít lanem.

23.8.2010

Původní druhé potápěčské družstvo má dnes úplně jiné úkoly. Barák - Rozehnal, vybavení kovárnou a 33 m lanem, mají za úkol podrobný průzkum boční chodby před koncovým sifonem. Jedná se o nepříliš rozměrné tlakové chodby od profilu 1 x 1 m až 2 x 2 m. Je třeba se zanořit do 3 polosifonů. U jednoho volná výška nepřesahuje 10 cm. Zhruba po 50 m víceméně horizontálního průstupu začíná rozměrnější vertikální část o profilu zhruba 4 x 3 m a více. Několik stupňů lze volně slézat. Poslední zkruba 7 m hluboký je třeba vystrojit. Zanedlouho nás v postupu zastavuje další sifon. Po zevrubném průzkumu zjišťuji, že se rozhodně nejedná o stropní kulisu, kterou by se dalo překonat. V horizontálním směru pokračuje dál zatopená chodba o rozměrech nevhodných pro potápění. By-pass se nekoná. Sestava Kaman - Dvořáček - Mátl - Appelová zmapovala hlavní tah za bývalým sifonem 3:0 až po koncový sifon.

24.8.2010

Do jeskyně vyráží sestava Sirotek - Mokřý - Gajdošík - Pazderka - Večeřa - Bednář - Svoboda. V plánu je průzkum koncového sifonu. Sólóový ponor provedl J. Sirotek. Zjistil, že sifon je přes 20 m hluboký a dlouhý přes 90 m. Za ním se nachází 50 m dlouhé volné pokračování ukončené dalším malým sifonem bez známek srbské přítomnosti. Za tímto sifonem se J. Sirotek vynořil před kolmým stupněm se zřetelným dalším pokračováním a vrátil se zpět. Zbytek členů expedice odpočívá na planině, devoňáci vyrazili poznávat místní život a folklór. Dáme pár piv v sympatické obchodo-hospůdce. Nakonec končíme v domě neodbytného domorodce, který nás pohostil výtečným sýrem, pršutem a pivem.

25.8.2010

Ve dvanáct hodin vyráží do jeskyně družstvo Kaman - Svoboda - Barák - Rozehnal - Dvořáček. Kaman - Svoboda se potopili do "srbského sifonu" s úkolem mapování a explorační za dalším sifonem. U sifonu zůstal J. Dvořáček. Dvojice Barák - Rozehnal dokumentuje nové objevy v odbočce před sifonem - celkem přes 150 m nových objevů. Mapování proběhlo přístrojem Disto A3, zakreslování mapy na fólii do potápěčského zápisníku. Dvojice za sifony mapuje rovněž s Distem A3, mapa je obratem zakreslována do PDA propojeného s Distem přes Bluetooth. Potápěči se vrací se zprávou o nových objevech. Za druhým sifonem prošli rozměrné pokračování v délce 200 m, jehož součástí je mohutný dóm. Nastala horší část dnešního dne - transport osmi těžkých nadupaných vaků s potápěčskou výstrojí před bývalý sifon 3:0. Nejhorší se ukazuje transport přes 3 jezera s nutností plavání, těžké vaky se okamžitě zanořují pod hladinu a transportéři nedobrovolně rovněž. Nakonec se podaří zvolit jakž-takž schůdnou metodu a vaky dostat na smlouvané místo. Od sifonu 3:0 pokračujeme ven z jeskyně každý s jedním vakem. Po cestě potkáváme družstvo Sirotek - Mokřý - Gajdošík - Pazderka - Bednář, které fotodokumentuje a má za úkol odtransportovat zbytek vaků. Totálně vyčerpaným se nám již za svítání podaří vylézt z jeskyně. Kromě tvrdáka Kajmana už nikdo nemá sílu si na záda hodit flašku a vynést ji kaňonem Bystrice o převýšení více než 300 m na planinu do tábora.

26.8.2010

Po náročné akci jsme dorazili kolem osmé hodiny ranní na planinu. Dnes všichni odpočívají. Někteří z povrchového družstva vyráží před jeskyni pro zbylé transportáky.

27.8.2010

Do jeskyně brzo ráno vyráží skupina Dvořáček - Rozehnal - Petrásek - Bednář - Mátl - Večeřa - Appelová. Jedná se o exkurzi do horního patra a zároveň hlavního koridoru jeskyně Dalovica. Trojice Barák - Mokřý - Gajdošík vyráží do kaňonu na povrchový průzkum za

vstupem do Daloviče, podaří se nalézt jeden mohutný vývěr a ponor. Od povrchového družstva se odpojuji o něco dříve a vracím se k jeskyni odnést ještě nějaký materiál na planinu. Na povrchu s Tomášem navštívím Mita Daloviče, který nás pohostí kávou a rakijou, odkoupíme nějaký sýr. Tábor se dnes balí. Přesouváme se do Bijelo polje, kde nás čeká pestrá večeře u Jedzimira Vujčiče - Medúzy. Večer přespíme v hotelu Bijela rada.

28.8.2010

Proběhla tisková konference, kde byly odprezentovány výsledky expedice. Kolem dvanácté hodiny konečně definitivní odjezd.

29.8.2010

Do Lhoty Rapotiny jsem s Tomášem dorazil kolem deváté hodiny.

Zapsal: Petr Barák